

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

1/1122

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-1203/4706

25/10/2005

Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 24/10/2005 tarihinde kararlaştırılan "Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

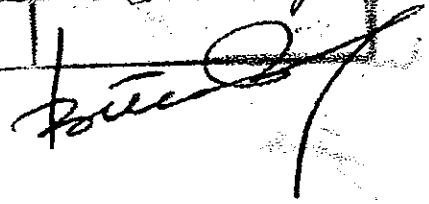
Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKi :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

T.C.M.M. BAŞKANLIĞI	
Tam Kom.	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
Esas Kom.	Plan ve Bütçe
Tarih	25.10.2005 1/1122
K. Md.	1203/4706
BAŞKAN	

GENEL GEREKÇE

2000 ve 2001 yıllarında yaşanan ekonomik krizler ülkemizin ekonomik ve sosyal hayatında ciddi boyutlarda olumsuz etkiler doğurmuştur. Bu krizlerin ekonomik hayata doğrudan yansımaları ise, işletmelerin mali bünyelerinin zayıflaması, üretimin daralması veya işyerlerinin kapanması ile işsizliğin artması şeklinde olmuştur. Yine bu olumsuz gelişmelerin en önemli sonuçlarından biri de işyeri sahiplerinin, işletmelerin, işverenlerin finansal sıkıntılar nedeniyle sosyal güvenlik kurumlarına ödemeleri gereken primlerin ödenmesinde yaşadıkları zorluklardır.

Yaşanan bu olumsuz gelişmeler doğrudan sosyal güvenlik kurumlarının mali dengelerini bozucu etkiler yaratmıştır. Kurumların en önemli gelir kaynağı olan prim gelirlerinin zamanında ve tam tahsil edilememesi sosyal güvenlik açıklarını büyütmüştür. Nitekim, Bağ-Kur ve SSK'na olan borçlar 2002 yılından 2004 yılı sonuna kadar %74 oranında artmıştır.

Sosyal güvenlik kurumlarının aktüeryal dengelerinin korunmasında en önemli faktörlerden biri de kayıt dışı istihdamın önlenmesi ve yeni istihdam alanları yaratılarak işsizliğin azaltılmasıdır. Bunun içindir ki, yaşanan olumsuz ekonomik gelişmelerin işverenler ve işletmeler üzerindeki tahribatın giderilmesi ile ortaya çıkacak olumlu gelişmeler doğrudan ekonomiye de yansıtılacağından, sağlıklı bir gelişme ve büyüme için gereken tedbirlerin alınması bir zorunluluk arz etmektedir.

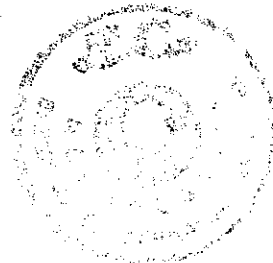
Tasarı ile Sosyal Sigortalar Kurumu(SSK)'nda özel sektörden 2005 Mart ayı itibariyle prim aslı 2.3 milyar YTL (2.3 katrilyon TL) ve 2005 Temmuz ayı itibariyle 2.3 milyar YTL (2.3 katrilyon TL) gecikme cezası olmak üzere toplam 4.6 milyar YTL (4.6 katrilyon TL) borç yeniden yapılandırılabilir. Bu miktar SSK'nın toplam alacağının %63,7'sine tekabül etmektedir.

Sosyal Sigortalar Kurumu verilerine göre özel sektöre ilişkin olarak 1.446.735 dosyada borç bulunmaktadır. Bunlardan 1.440.476 dosya 50.000 YTL ve altında Kuruma borcu bulunan dosyalar olup, özel sektörde toplam borçlu dosya sayısının %99,6' sına tekabül etmektedir. Prim aslı olarak ise özel sektörün Kuruma toplam borcunun %59,3' üne tekabül etmektedir.

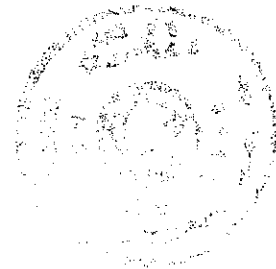
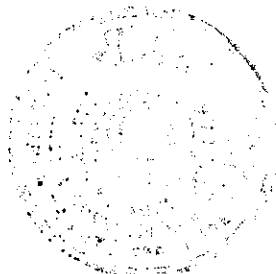
SSK'da 50.000 YTL üstünde ise 6.259 dosya bulunmakta olup, prim aslı alacağının %40,7'sine tekabül etmektedir.

Bağ-Kur'da ise 31 Mart 2005 tarihi itibariyle, 1479 sayılı Kanuna tabi 2.389.158 kişi ve 2926 sayılı Kanuna tabi 996.648 kişi olmak üzere toplam 3.385.806 aktif sigortalı bulunmaktadır. Aynı tarih itibarıyla Kurumun 1479 sayılı Kanun kapsamında borçlu durumda olan 1.471.424 kişi ve 2926 sayılı Kanun kapsamında borçlu durumda olan 716.116 kişi olmak üzere toplam 2.187.540 borçlu sigortalısı söz konusu yeniden yapılandırma kapsamında bulunmaktadır.

Bağ-Kur'un 31 Mart 2005 tarihi itibariyle, kayıtlı toplam prim alacağı ise 16.7 Milyar YTL (16,7 katrilyon TL)' dir.

Tasarı ile, SSK ve Bağ-Kur'un birikmiş alacaklarının enflasyon rakamları baz alınarak güncellenmesi suretiyle alacak asıllarının değerinin korunması, bunun yanı sıra boręluların gecikme zammı ve faiz yüklerinde özellikle 2000 ve 2001 ekonomik krizlerinin olumsuz etkileri bulunduğundan, ortaya ęıkan mağduriyetlerin belirli lęde giderilmesi, boręluların tekrar sisteme düzenli prim ödemelerinin teşviki amacıyla borcun ödenebilir seviyeye getirilmesi, kurumların birikmiş alacaklarının tahsil edilmesi, yeni borę birikimlerinin önüne geçilmesi ve sosyal güvenlik prim alacaklarının tahsilinde kurumların daha etkin bir takip yapabilmelerine imkan tanınması amağlanmıştır. Ayrıca, sosyal güvenlik reform kanunları çeręevesinde tek çatı altında yeniden yapılandırılması düşünülen kurumların daha sağlıklı ve sorunsuz bir başlangığ yapmaları amağlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur'un birikmiş alacaklarının yeniden yapılandırılarak tahsili amaçlanmıştır.

Birinci fıkrada, 31/3/2005 tarihine kadar tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan; 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ve 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre takip edilen prim ve sosyal güvenlik destek primi borçları ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununda işveren sayılan özel sektör işverenlerinin, anılan Kanunun 80 inci maddesine göre takip ve tahsil olunan sigorta primi, sosyal güvenlik destek primi, işsizlik sigortası primi ve idari para cezası ile, 506 sayılı Kanunun 83 üncü maddesinde sayılı kurum ve kuruluşlarca ihale suretiyle yaptırılan işler ile özel bina inşaatı işyerlerinden dolayı Sosyal Sigortalar Kurumuna yeterli işçilik bildiriminde bulunup bulunmadığının tespiti hususunda yapılan ön değerlendirme ve araştırma sonucunda ortaya çıkan fark işçilik tutarı üzerinden hesaplanan borçları kapsama alınmıştır.

İkinci fıkrada, Bağ-Kur kapsamında olan sigortalılar ile borç aslı 50.000 YTL ve altında olan SSK kapsamındaki özel sektör işveren borçları, 1999 öncesi dönemlerde TEFE oranları o tarihlerdeki mer'i gecikme zammı oranlarından yüksek olduğu için mevcut gecikme zammının artışına sebebiyet verilmemesi bakımından 31/12/1998 öncesi dönemleri için yürürlükteki oranlar esas alınarak gecikme zammı hesaplanması, bu tarihten sonra ise TEFE oranlarının uygulanması suretiyle borç yeniden hesaplanması öngörülmektedir.

Üçüncü fıkrada 506 sayılı Kanun kapsamında olup, birinci fıkrada belirtilen borçlardan asıl tutarı 50.000 YTL'nin üstünde olanlar için yeniden yapılandırma başvurusunun yapıldığı ayın sonuna kadar yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre gecikme zammı hesaplanmak suretiyle borç tutarı tespit edileceği hüküm altına alınmıştır.

Dördüncü fıkrada ise, SSK kapsamında borç aslı 50.000.YTL ve üzerindeki özel sektör borçlu işverenlerinin ödeme gücünün tespitinde finansal analiz tekniklerinden likidite oranları kullanılarak bu işverenlerin borç tutarının belli oranlarda terkin edilerek kalan borcun 36 aya kadar taksitle ödenmesi suretiyle borcun ödenmesinde kolaylık sağlanması amaçlanmıştır. 50.000.YTL ve üzerindeki özel sektör borçlu işverenlerinin borçlarının terkininde;

Dördüncü fıkranın (a) bendinde, bilanço esasına göre defter tutan işverenlerin en son vermiş olduğu gelir ve kurumlar vergisi beyannamesi ile verilen bilançosu esas alınarak firmanın borcu ödeyebilecek nakit gücünün olup olmadığının "Dönen Varlıklar-Stoklar/Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar rasyosuna göre tespit edilmesi ve bulunacak oranın 0.50 ve altında olması halinde bu durumun borçlu açısından "çok zor durum" hali kabul edilerek borcunun, söz konusu oranın 0.50-0.40 arasında ise % 10'u, 0.39-0.30 arasında ise % 20'si, 0.29 ve altında ise % 30'unun terkini,

Dördüncü fıkranın (b) bendinde, bilanço esasına göre defter tutan işverenlerin dışındaki işverenler tarafından 31/12/2004 itibariyle beyan edilecek mali durum bildirimini esas alınarak,

firmanın borcu ödeyebilecek nakit gücünün olup olmadığının “Kasa+Banka+Kısa Vadeli Alacaklar/ Kısa Vadeli Borçlar” rasyosuna göre tespit edilmesi ve bulunacak oranın 0.30 ve altında ise bu durumun borçlu açısından “çok zor durum” hali kabul edilerek borcunun, söz konusu oran 0.30-0.20 arasında ise %10’u, 0.19-0.10 arasında ise % 20’si ve 0.09 ve altında ise % 30’unun terkinini,

Dördüncü fıkranın (c) bendinde ise 1/1/2005 tarihinden önce vergi mükellefiyeti sona eren veya haklarında iflas kararı verilen işverenler için borcunun % 30’unun terkinini,

düzenlenmiştir.

Beşinci fıkra ile, uygulamanın usul ve esaslarının belirlenmesinde ilgili kurumların yönetim kurulları yetkili kılınmıştır.

Altıncı fıkra ile de, yeniden yapılandırılan borçlara yapılandırma süresince yapılandırma süresine bağlı olarak taksitlendirme farkı alınarak taksitlendirilen borcun reel anlamda değer kaybına uğramasının önüne geçilmesi düşünülmüştür.

Yedinci fıkra, borçluların taksit ödemelerini aksatmaları halinde aksatılan taksitlerin Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faizine bir puan eklenmek suretiyle bulunacak faiz oranı üzerinden ödenmesi kaydıyla Kanun hükümlerinden faydalandırılma hakkının devam ettirilmesi amaçlanmıştır.

Dokuzuncu fıkra, yeni borç birikiminin önüne geçilmesi için taksitlendirme süresince tahakkuk edecek aynı türdeki yeni borçların ödenmesi şartı getirilmiştir. Ayrıca Sosyal Sigortalar Kurumuna borç aslı 50.000.YTL’nin üzerinde olan büyük borçlu işverenlerin yapılandırma dönemindeki yıllık gelir vergisi, kurumlar vergisi ve katma değer vergisi ödeme yükümlülüklerinin yerine getirilmediğinin tespit edilmesi halinde getirilen kolaylıklardan yararlanma hakkını kaybedecekleri hükmü konularak borçluların vergilerinin zamanında ödenmesinin sağlanması amaçlanmıştır.

Onuncu fıkra ile de, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce borçlarını 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine veya 4958 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunun geçici 1 inci maddesinin (K) fıkrası kapsamında taksitlendirmek suretiyle düzenli ödeyen borçluların bu Kanunun hükümlerinden yararlandırılması amaçlanmıştır.

Onbirinci fıkra, Kuruma olan borçlarını ödemek isteyenlerden herhangi bir teminat istenilmeyecek olmakla birlikte, daha önce haklarında yapılan icra takipleri neticesinde haczedilen mallar üzerindeki hacizler ile alınmış teminatların yapılan ödemeler nispetinde kaldırılması ve buna isabet eden teminatların iade edilmesi ile borçların tamamının ödenmesi beklenilmeden mahcuz mallarının veya teminatlarının bir kısmının kendilerine iade edilerek bu mallar üzerinde tasarrufta bulunarak borçlarının ödenmesinde borçlulara yeni imkanlar yaratılması amaçlanmıştır.

Onikinci fıkra ile getirilen düzenlemede, borçluların Kanun kapsamına giren borçlarından dolayı daha önce idare ve yargı nezdindeki ihtilaflarından vazgeçmeleri suretiyle yargı organları ve ilgili Kurumların yığılmış dosyalardan kurtarılması, bilahare doğabilecek ihtilafların önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Onüçüncü fıkra ile, Bağ-Kur sigortalılarının taksitlendirilen toplam borçlarının %50'sini peşin veya taksitler halinde ödemesi durumunda sağlık sigortasından yararlandırılmalarına olanak sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 2- Madde ile, bu Kanunun yürürlüğe girmesiyle bundan böyle sosyal güvenlik kurumlarına olan borçlarını ödemeyenlerin Devletten almış oldukları veya alacakları teşviklerden yararlandırılmaması, haksız olarak yararlanmış olanlardan ise bu teşviklerin geri alınması, dolayısıyla sosyal güvenlik kurumlarına karşı prim ödeme yükümlülüğünü düzenli olarak yerine getirenler aleyhine oluşan haksız uygulamaların ve haksız rekabetin önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Madde 3- Madde ile, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 79 uncu maddesine bir fıkra eklenmek suretiyle borçluların üçüncü kişilerdeki hak ve alacaklarının haczedilmesinde banka ve özel finans kuruluşlarının tek tek şubelerine haciz bildirisi gönderilmesinin yanı sıra günümüz teknolojik gelişmeleri dikkate alınarak belirlenecek belli limitin üzerinde borçlu olanların hak ve alacaklarının zaman ve emek kaybına yol açmadan haczedilmesini sağlayabilmek bakımından 6183 sayılı Kanunu uygulayan kurumlara banka ve özel finans kuruluşlarının genel müdürlüklerine doğrudan haciz bildirisi gönderebilme yetkisinin verilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 4- Madde ile, 506 sayılı Kanunun 80 inci maddesinin beşinci fıkrasındaki mevcut hükme göre Kurumun prim ve diğer alacakların süresi içerisinde ve tam olarak ödenmemesi halinde ödenmeyen kısmı, sürenin bittiği tarihte %10 olarak arttırılan tutar üzerinden gecikme zammı hesaplandığından, ekonomideki iyileşmeler dikkate alındığında yüksek olan bu oran üç aylık sürelerle yayılmak suretiyle her ay için % 3 oranında bileşik bazda uygulanması öngörülmüştür.

Ayrıca, tahsilinin imkansız veya tahsili için yapılacak giderlerin alacaktan fazla olduğu anlaşılan 20 Yeni Türk Lirasına kadar olan Kurum alacaklarının tahsil zaman aşımı süresi beklenilmeksizin terkin edilebilmesinde Kurum yönetim kurulu yetkili kılınmıştır.

Madde 5- Madde ile, Kurumun bundan böyle prim ve diğer alacaklarının takibinde önceliğinin büyük meblağlı borçlara verilmesi, ayrıca yasal süresi içinde ödenmeyen alacakların takibine kısa süre içinde geçilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 6- Madde ile, Sosyal Sigortalar Kurumu Sigorta Teftiş Kurulu Başkanlığının kayıtdışı istihdamla daha etkin ve verimli mücadele etmesini sağlamak amacıyla, denetlenecek olan sektörleri risk kriterlerine göre sınıflandırarak, riski yüksek olan sektörlerin denetimine öncelik verileceği düzenlenmiştir.

Madde 7- Madde ile, 1479 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle, bankalar ve özel finans kurumlarının genel müdürlüklerinin, borçlu sigortalıların hak ve alacaklarına ilişkin istenilen bilgileri yedi iş gününde vermeleri, aksi takdirde idari para cezası uygulanması hüküm altına alınmıştır. Düzenleme ile sigortalıların prim borçlarının takibinde etkinlik sağlanması amaçlanmıştır.

Ayrıca, aynı maddenin üçüncü fıkrasında yapılan değişiklikle, halen ödenmeyen primlere

ilk ay için uygulanan %10 oranının üç ay süreyle her ay için %3 olarak uygulanması, böylelikle, ödenmeyen veya eksik ödenen primlere ilk ay uygulanan gecikme zammı yükünün azaltılması amaçlanmıştır.

Bunun dışında, uygulanmakta olan prim mahsup sistemi de değiştirilerek, yapılan ödemelerin öncelikle en eski borca değil, ödemenin yapıldığı aya ait prim borcuna, kalan kısmın ise en eski borçtan başlayarak mahsup edilmesi benimsenmiştir. Yapılan bu değişiklik, ödenmeyen primlere ilk ay uygulanan yüksek gecikme zammı oranının borçları artırıcı etkisinin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Madde 8- Madde ile, 1479 sayılı Kanunun 54 üncü maddesinde yapılan değişiklik ile, üç aylık prim borcu bulunan sigortalılar ile ilgili olarak yapılacak tebligat gönderme işlemlerinde bir usul benimsenmiş, borcun oluşmasını takiben bir ay içerisinde sigortalının, yazılı olarak bilgilendirilmesi, üç ay içerisinde de borç bildirim yapılması, yine borç ödenmezse icra takibine geçilmesi esası yönünde düzenleme yapılmıştır. Ayrıca, gönderilen borç bildirimlerinin hukuki niteliği de açıklanmıştır. Düzenleme ile sigortalılara doğrudan icra takibatı yerine idari takiple bilgilendirme ve borç ödemeye davet amaçlanarak öncelikle tahsilatın idari yollardan yapılması benimsenmiştir.

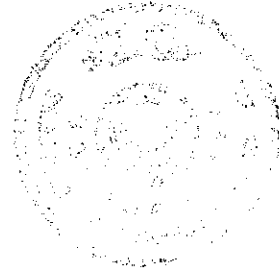
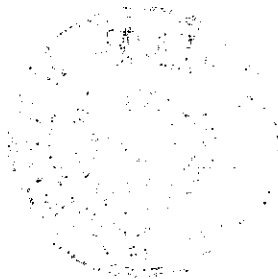
Madde 9- Madde ile, 1479 sayılı Kanunun 68 inci maddesine bir fıkra eklenmek suretiyle, kamu denetim elemanları ve sosyal sigorta müfettişleri ve sigorta yoklama memurlarının inceleme sırasında ilgililerin kayıt ve tescilli olup olmadıklarını da denetlemelerine imkan verilmek suretiyle, kayıt dışılığın azaltılmasında kamu kurum ve kuruluşları arasında yardımlaşma ve eşgüdümün sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 10 – Madde ile 1479 sayılı Kanunun ek 19 uncu maddesi değiştirilmek suretiyle, Kuruma beş yıl ve daha uzun süreye ilişkin prim borcu bulunan sigortalılara yapılan bildirim takiben bu borçlarının ödenmemesi durumunda sigortalılıklarının durdurulması, bu kişilerin daha sonra başvurarak borçlarını ödemek istemeleri halinde ise, en son bulundukları basamağın, ödeme tarihindeki tutarı üzerinden ödeme yapmaları halinde bu sürelerin yeniden sigortalılık süresi olarak değerlendirilmesi imkanı getirilmiştir.

Yapılan değişiklik, Kurumun gerçek sigortalı portföyünün tespiti ile birikmiş prim borçlarını ödeyemeyecek durumda olan sigortalıların bu sürelerinin sigortalılık süresinden sayılmaması suretiyle takipten vazgeçilmesi sağlanmıştır.

Bu haktan yararlanmayan sigortalılardan hiç prim ödemesi bulunmayanların sigortalılıkları tescil tarihi itibarıyla, ödemesi bulunanların sigortalılıkları ise, ödedikleri primlerin tam olarak karşıladığı ayın sonu itibarıyla durdurulacaktır.

Bu madde kapsamına giren sigortalılar hakkında zamanaşımının kesilmesi ve zamanaşımının işlememesi ile ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 103 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6),(8) ve (10) numaralı bentleri hariç anılan maddenin diğer hükümleri ve aynı Kanunun 104 üncü maddesi hükümleri uygulanacağı da hüküm altına alınmıştır.

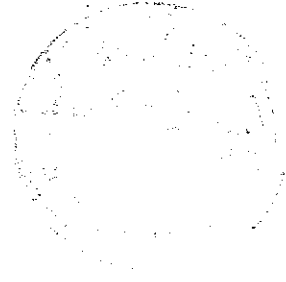
Madde 11- Madde ile, 1479 sayılı Kanuna iki geçici madde eklenmiştir.

1479 sayılı Kanuna eklenen geçici 26 ncı madde ile, 5 yıl ve daha fazla süreye ilişkin borcu bulunan sigortalılara da prim borçlarını yapılandırma imkanı verilmekte, bu durumda bulunan sigortalıların prim borçlarını yapılandırmak için talepte bulunmayanlar veya talepte bulunup yapılandırma haklarını kaybedenler hakkında 1479 sayılı Kanunun bu Kanunla değişik ek 19 uncu maddesinin uygulanması hüküm altına alınmıştır.

1479 sayılı Kanuna eklenen geçici 27 nci madde ile, sigortalıların, 31/12/2006 tarihine kadar, basamak ve prim borçlarını etkileyecek her türlü bilgi belgeyi Kuruma getirmeleri, aksi takdirde bu tarihten sonra getirilecek bilgi ve belgelerin basamak seyirlerini ve prim borçlarını etkilemeyeceği, sadece sigortalılık süresi olarak değerlendirileceği hüküm altına alınmıştır. Düzenleme ile yürürlüğe girecek olan yeni sosyal güvenlik sisteminde pek çok karışıklık ve sorunlara neden olabilecek Kurumun mevcut prim hesabının yeni sistem öncesi olabildiğince sadeleştirilmesi ve Kurumun yeni sisteme uyum sürecinin kolaylaştırılması amaçlanmaktadır.

Madde 12- Yürürlük maddesidir.

Madde 13- Yürütme maddesidir.

**SOSYAL GÜVENLİK PRİM ALACAKLARININ YENİDEN YAPILANDIRILMASI
VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA
KANUN TASARISI**

Madde 1- 31/3/2005 tarihine kadar tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan; 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ve 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre takip edilen prim ve sosyal güvenlik destek primi borçları, 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa tabi özel sektör işverenlerinin sigorta primi, sosyal güvenlik destek primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası borçları ile 31/3/2005 tarihi ve öncesinde biten özel bina inşaatı ve ihale konusu işlerden dolayı yeterli işçilik bildiriminde bulunulmadığı anlaşılan veya yine bu tarihten önce bitmiş olan söz konusu işlerle ilgili olarak, Kuruma yeterli işçilik bildirilmiş olup olmadığı konusunda işverenlerin bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde yapacağı başvurulara istinaden Kurumca yeterli işçilik bildiriminde bulunmadığı tespit edilecek işverenlerin, fark işçilik tutarı üzerinden hesaplanacak borçları, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başından itibaren iki ay içerisinde ilgili kurumlara yazılı olarak başvurmak şartıyla, aşağıdaki usul ve esaslara göre yeniden yapılandırılır.

Birinci fıkrada belirtilen; 1479 ve 2926 sayılı kanunlar kapsamındaki borç asılları ile 506 sayılı Kanun kapsamındaki 50.000 Yeni Türk Lirası (YTL) ve altında olan borç asıllarına, ödeme süresinin bitiminden itibaren 31/12/1998 tarihine kadar uygulanan oranlara göre gecikme zammı hesaplanmak suretiyle, 1/1/1999 tarihinden itibaren ise yeniden yapılandırma başvurusunun yapıldığı ayın sonuna kadar Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından açıklanan toptan eşya fiyat endeksi (TEFE) ve üretici fiyat endeksi (ÜFE) uygulanmak suretiyle taksitlendirmeye esas olan borç hesaplanır.

506 sayılı Kanun kapsamında olup, birinci fıkrada belirtilen borçlardan asıl tutarı 50.000 YTL'nin üstünde olanlar için yeniden yapılandırma başvurusunun yapıldığı ayın sonuna kadar yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre gecikme zammı hesaplanmak suretiyle borç tutarı tespit edilir.

Bu tutardan;

a) Bilanço esasına göre defter tutan işverenlerin en son vermiş olduğu gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi eki bilançosu esas alınarak, "Dönen Varlıklar-Stoklar / Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar" rasyosuna göre bulunacak oran 0.50 ve altında ise bu durum borçlu açısından "çok zor durum" hali kabul edilerek, söz konusu oran 0.50-0.40 arasında ise % 10'u, 0.39-0.30 arasında ise % 20'si, 0.29 ve altında ise % 30'u;

b) (a) bendinde belirtilenler dışında kalan işverenler tarafından 31/12/2004 itibarıyla beyan edilecek mali durum bildirimini esas alınarak, "Kasa+Banka+Kısa Vadeli Alacaklar / Kısa Vadeli Borçlar" rasyosuna göre bulunacak oran 0.30 ve altında ise bu durum borçlu açısından "çok zor durum" hali kabul edilerek, söz konusu oran 0.30-0.20 arasında ise %10'u, 0.19-0.10 arasında ise % 20'si ve 0.09 ve altında ise % 30'u,

c) (a) ve (b) bentlerinde sayılan işverenlerden, 1/1/2005 tarihinden önce vergi mükellefiyeti sona eren veya haklarında iflas kararı verilen işverenler için % 30'u,

terkin edilerek, kalan borç otuzaltı aya kadar taksitlendirilir. Ancak, her halükarda taksitlendirmeye esas olan tutar borç aslından aşağı olamaz. Likidite oranının hesaplanmasında yüzdelik ayırmadan sonraki rakamlar dikkate alınmaz. (a) ve (b) bentlerine göre beyan edilen bilgilerin doğruluğu Kurum veya Maliye Bakanlığı denetim elemanlarınca kontrol edilebilir. Beyan edilen bilgilerin doğru olmadığının anlaşılması halinde işverenler bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkını kaybederler ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümlerine göre haklarında işlem yapılır.

Yeniden yapılandırılan borçların; başvuru tarihine göre aylık bazda hesaplanacak borcun ağırlıklı yaşı ve borcun miktarı dikkate alınarak, peşin veya her halükarda otuzaltı ayı geçmemek üzere eşit taksitle ödenmesine, ilk taksit ödeme süresini belirlemeye, taksit ödeme zamanlarını borçlular itibarıyla farklılaştırmaya, başvuru süresinin bir aya kadar uzatılmasına, "çok zor durum" halinin uygulanmasına ilişkin hususlar ile diğer usul ve esasları belirlemeye ilgili kurumların yönetim kurulları yetkilidir.

Taksitlendirilen toplam borcun tamamının veya bir kısmının taksitle ödenmek istenilmesi halinde, taksitlendirilen toplam borca; oniki aylık sürede ödenirse yıllık %5, oniki ayı aşan sürede ödenirse yıllık %6 ve yirmi dört ayı aşan sürede ödenirse yıllık %7 oranında taksitlendirme farkı hesaplanarak ilave edilir ve taksit süresine bölünmek suretiyle aylık taksit tutarı bulunur. Başlangıçta taksitle ödeme yolunu seçip daha sonra taksitlendirilen borcun kalan kısmının peşin ödenmek istenilmesi halinde, uygulanan taksitlendirme farkının kalan aylara isabet eden kısmı indirilerek bakiye borç miktarı tahsil olunur.

Bu Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerin ödenmemesi ya da eksik ödenmesi halinde, ödenmemiş olan tutarların son taksit ödeme süresi sonuna kadar; ödenmeyen ya da eksik ödenen kısmın son taksitde ait olması halinde ise, bu tutarın son taksidi izleyen ayın sonuna kadar ödenmeyen kısım ile birlikte, gecikilen her ay için Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait YTL cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet İç Borçlanma Senetlerinin aylık ortalama faiz oranına 1 puan eklenmek suretiyle bulunacak faiz oranının bileşik bazda uygulanması sonucunda hesaplanacak faiz miktarının ödenmesi halinde bu Kanun hükümlerinden yararlanılır.

Taksitlendirme süresi içinde ödenmeyen aynı mahiyetteki cari ay prim ve diğer borçları, ilgili kurumların mevzuatlarına göre gecikme zammı hesaplanarak tahsil edilir.

Başvurusu kabul edilip borçları yeniden yapılandırılanlar, taksitlendirilmiş borçlarıyla ilgili ödeme yükümlülüklerini bir takvim yılında üç defa veya taksitlendirme süresi içinde tahakkuk edecek aynı mahiyetteki cari ay borçlarıyla ilgili ödeme yükümlülüklerini bir takvim yılında iki defa yerine getirmemeleri halinde, bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkını kaybederler ve ödedikleri tutarlar kurumların ilgili mevzuatları uyarınca borçlarına mahsup edilir. Bu maddenin dördüncü fıkrası kapsamında borçları yeniden yapılandırılanlardan taksitlendirme süresinde tahakkuk eden yıllık gelir vergisi, kurumlar vergisi ve katma değer vergisi ödeme yükümlülüklerinin kanuni süresinde yerine getirildiğini ya da 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre taksitlendirildiğini belgeleyemeyen veya bu yükümlülüklerin yerine getirilmediği işverenin bağlı olduğu vergi dairelerince Sosyal

Sigortalar Kurumuna bildirilen borçlular bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkını kaybederler ve ödedikleri tutarlar Kurumun ilgili mevzuatı uyarınca borçlarına mahsup edilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre veya 4958 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun geçici 1 inci maddesinin (K) fıkrası uyarınca ya da 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun geçici 19 uncu maddesi uyarınca borçlarını taksitlendirerek, ilgili kanunlarındaki taksitlendirme şartlarına uygun olarak ödemekte olanlar, kalan borç tutarları için başvuru süresi içinde talep etmeleri halinde, bu madde hükümlerinden yararlanabilirler. Bu takdirde, daha önce yapılmış olan tecil ve taksitlendirme işlemi bozularak taksitlendirme şartlarına uygun olarak daha önce ödenmiş olan taksit tutarları, ilgili kurumların mevzuatına göre mahsup edildikten sonra kalan borçlar vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilerek bu Kanun hükümlerinden yararlandırılır.

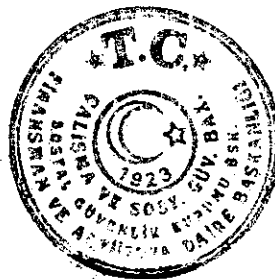
Yeniden yapılandırılan borçlar için yapılan ödemeler, yanlış veya yersiz alınan tutarlar hariç, iade ve mahsup edilmez. Yeniden yapılandırma nedeniyle bu Kanunun yürürlük tarihinden önce tahsil edilmiş tutarların iadesi veya mahsubu yapılmaz. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tatbik edilmiş olan hacizler ile alınan teminatlar, yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir.

Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuran borçluların kapsama giren borçları dolayısıyla Kurumlara yaptıkları itirazlardan ve yargı nezdinde sürdürdükleri davalardan feragat etmeleri ve ihtilaf yaratmamaları şarttır.

1479 ve 1926 sayılı kanunlar kapsamında bulunan sigortalılar ile hak sahiplerinden bu Kanuna göre taksitlendirme için başvuranlar, taksitlendirilen toplam borçlarının %50'sini peşin veya taksitler halinde ödemeleri durumunda sağlık sigortasından yararlandırılırlar. Anılan kanunlara tabi sigortalı ve hak sahipleri 1/4/2005 tarihinden, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar tahakkuk eden prim ve sosyal güvenlik destek primi borçlarını, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç oniki ay içinde ödemekle yükümlüdürler.

Bu maddede geçen "Kurum" tabiri ilgisine göre Sosyal Sigortalar Kurumu ile Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumunu karşılamak üzere kullanılmıştır.

Madde 2- Birikmiş borçlarını 1 inci maddeye göre yeniden yapılandırmayan veya kurumların ilgili mevzuatlarına göre taksitlendirmeyen borçlular aynı maddede öngörülen başvuru süresinin sona erdiği tarihten itibaren, yapılandırılmış veya taksitlendirilmiş borçları ile ilgili ödeme yükümlülüklerinin yerine getirilmemiş olmasından dolayı anlaşmaları bozulanlar ise anlaşmalarının bozulduğu tarihi takip eden aybaşından itibaren; kanun, kararname veya diğer mevzuatla sağlanan üretim, yatırım ve benzeri devlet yardımları ile teşvik ve desteklerden yararlandırılmazlar ve yararlanmaması gerektiği sonradan anlaşılanlardan da yapılan Devlet yardımı, teşvik ve destek ödemeleri kanuni faizi ile birlikte geri alınır. Söz konusu destek, teşvik ve Devlet yardımları, ilgili sosyal güvenlik kurumlarından borçlulara ilişkin bilgilerin temin edilmesinden sonra sağlanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken belirlenir.

Madde 3- 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 79 uncu maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Tahsil dairelerince düzenlenen haciz bildirileri, amme borçlusunun hak ve alacaklarının bulunduğu veya bulunabileceği banka ve özel finans kurumlarının şubelerine doğrudan veya o mahaldeki tahsil dairesi aracılığı ile tebliğ edilebileceği gibi; Maliye Bakanlığınca veya bu Kanunu uygulayan diğer kurumlarca belirlenecek limitin üzerinde borçlu bulunanlar için alacaklı tahsil dairelerince düzenlenen haciz bildirileri, banka ve özel finans kurumlarının genel müdürlüklerine de doğrudan tebliğ edilebilir. Banka ve özel finans kurumlarının genel müdürlüklerine tebliğ edilen haciz bildirileri hakkında da bu madde hükmü uygulanır.”

Madde 4- 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 80 inci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurumun süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç diğer maddeleri uygulanır. Kurum, 6183 sayılı Kanunun uygulanmasında Maliye Bakanlığı, diğer kamu kurum ve kuruluşları ve mercilere verilen yetkileri kullanır. Şu kadar ki; Kurumun prim ve diğer alacaklarının süresi içinde ve tam olarak ödenmemesi halinde, ödenmeyen kısmına, sürenin bittiği tarihten itibaren ilk üç aylık sürede her ay için % 3 oranında gecikme cezası, ayrıca her ay için bulunan bu tutarlara ödeme süresinin bittiği tarihten başlamak üzere borç ödeninceye kadar, her ay için ayrı ayrı Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait YTL cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faizi, bileşik bazda uygulanarak gecikme zammı hesaplanır. Ancak ödemenin yapıldığı ay için gecikme zammı günlük hesaplanır. Yapılacak takip sonunda tahsilinin imkansız veya tahsili için yapılacak giderlerin alacaktan fazla olacağı anlaşılan 20 YTL'ye kadar (20 YTL dahil) Kurum alacakları, tahsil zamanaşımı süresi beklenilmeksizin Kurum yönetim kurulunca terkin edilebilir. Kurum yönetim kurulu, bu miktarı on katına kadar artırmaya yetkilidir.”

Madde 5- 506 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Ek Madde 50- Kurum prim ve diğer alacaklarını yaş ve miktarına göre sınıflandırarak, yeni ve büyük tutarlı alacakların takibine öncelik verir.

Süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacakları ile ilgili olarak borçlular hakkında ödeme süresinin bitimini izleyen aydan itibaren derhal takibe geçilir. Bu süre içinde takibe geçilmemiş olması takibe engel teşkil etmez.”

Madde 6- 29/7/2003 tarihli ve 4958 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 9 uncu maddesinin (B) fıkrasına (5) numaralı alt bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki alt bent eklenmiş ve (6) numaralı alt bent (7) numaralı alt bent olarak teselsül ettirilmiştir.

“6) Sektörel analizler yapmak, denetlenecek sektörleri her yıl için belirlenecek risk değerlendirme kriterlerine göre sınıflandırmak suretiyle riskli sektörlerin denetimine öncelik vermek”

Madde 7- 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 53 üncü maddesinin ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümleler eklenmiş ve üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurumca, birikmiş alacakların tahsili ile ilgili olarak banka ve özel finans kurumlarının genel müdürlüklerinden borçlu sigortalıların hak ve alacaklarına ilişkin istenen her türlü bilgi ve belgenin yedi iş günü içinde verilmesi zorunludur. Söz konusu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde en yüksek basamağın prim tutarı kadar idari para cezası uygulanır.”

“Sigortalılar tarafından ödenmesi gereken prim ve diğer alacakların süresi içinde ve tam olarak ödenmemesi halinde, ödenmeyen kısmına, sürenin bittiği tarihten itibaren ilk üç aylık sürede her ay için %3 oranında gecikme cezası, ayrıca her ay için bulunan bu tutarlara ödeme süresinin bittiği tarihten başlamak üzere borç ödeninceye kadar, her ay için ayrı ayrı Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait YTL cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faizi, bileşik bazda uygulanarak gecikme zammı hesaplanır. Yapılan prim ödemeleri, öncelikle ödemenin yapıldığı aya ait prim borcuna, fazlası ise en eski dönem prim ve prime ilişkin gecikme zammı ve faiz borcuna, artan olması halinde diğer borçlara mahsup edilir.”

Madde 8- 1479 sayılı Kanunun 54 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 54- Tahakkuk etmiş ve ödenmemiş toplam üç aylık prim borcu bulunan sigortalı, takip eden bir ay içinde Kurumca borç tutarı hakkında yazılı olarak bilgilendirilir. Yapılan bilgilendirme üzerine borcun ödenmemesi durumunda bilgilendirmeyi takip eden üç ay içinde 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine uygun olarak borç bildirimini yapılır. Bildirim üzerine sigortalı prim borcunu cari ay primleri ile birlikte bildirimde belirtilen sürede ödemezse sigortalı aleyhine icra takibi başlatılır.

Kurumca düzenlenen ve sigortalının prim borcu miktarını gösteren borç bildirimleri resmi dairelerin usulüne göre verdikleri belgeler hükmünde olup, icra ve iflas dairelerince, bunların tabi oldukları hükümlere göre işlem yapılır.”

Madde 9- 1479 sayılı Kanunun 68 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kamu denetim elemanları ile sigorta müfettişleri ve sigorta yoklama memurları kendi mevzuatları gereğince işyerlerinde yapacakları her türlü inceleme ve denetim sırasında ilgililerin Kuruma kayıt ve tescilli olup olmadığını incelemeye yetkilidirler.”

Madde 10- 1479 sayılı Kanunun ek 19 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ek Madde 19- Bu Kanun ve 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescili yapıldığı halde, beş yıl ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunan sigortalıların bu sürelerle ilişkin prim borçlarının Kurumca yapılacak bildirimde belirtilen süre içerisinde ödenmemesi halinde daha

önce prim ödemesi bulunan sigortalının ödediği primlerin tam olarak karşıladığı ayın sonu itibariyle, prim ödemesi bulunmayan sigortalının ise tescil tarihi itibariyle sigortalılığı durdurulur. Prim borcunun ait olduğu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez ve bu sürelerle ilişkin Kurum alacakları takip edilmeyerek, Kurum alacakları arasında yer verilmez. Ancak sigortalı veya hak sahipleri daha sonra sigortalının en son bulunduğu basamağın başvuru tarihindeki değeri üzerinden hesaplanacak borç tutarlarını tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde ödedikleri takdirde bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Bu madde kapsamına giren sigortalılar hakkında zamanaşımının kesilmesi ve zamanaşımının işlememesi ile ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 103 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6),(8) ve (10) numaralı bentleri hariç diğer hükümleri ile aynı Kanunun 104 üncü maddesi hükümleri uygulanır.”

Madde 11- 1479 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“Geçici Madde 26- Bu Kanun ve 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescili yapıldığı halde, 31/3/2005 tarihi itibariyle beş yıl ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunan sigortalılar veya hak sahiplerinden bu sürelerle ilişkin prim borçlarını yeniden yapılandırma talebinde bulunmayanlar veya yeniden yapılandırma talebinde bulundukları halde yapılandırma haklarını kaybedenler hakkında ek 19 uncu madde hükmü uygulanır.

Geçici Madde 27- Bu Kanun ve 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescilleri yapılmış olan sigortalılar 31/12/2006 tarihine kadar sigortalılık hak ve yükümlülüklerinin tespitine ilişkin her türlü bilgi ve belgeleri Kuruma ibraz etmek zorundadırlar. Daha sonra bilgi ve belge ibraz edenlere ait hizmet süreleri saklı kalmak kaydıyla, ibraz ettikleri bilgi ve belgeler basamak tespiti ve geriye dönük prim hesabında dikkate alınmaz. Anılan tarihe kadar söz konusu bilgi ve belgeleri Kuruma ibraz etmeyen sigortalıların Kurumda mevcut bilgi ve belgelere göre basamak tespiti yapılır ve geriye dönük prim borçları hesaplanır.”

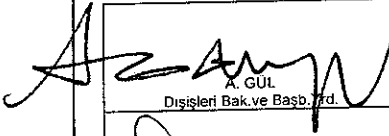
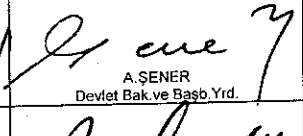
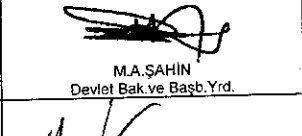
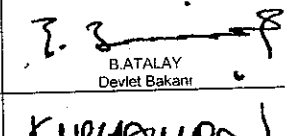
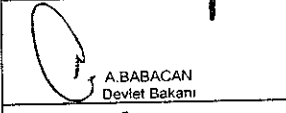
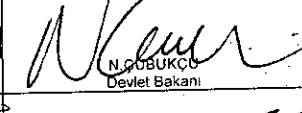
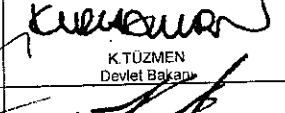
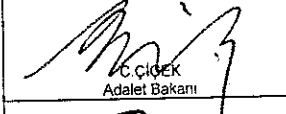
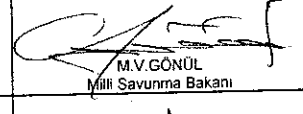
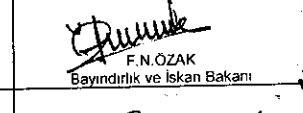
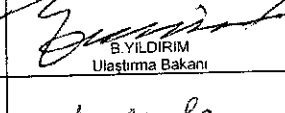
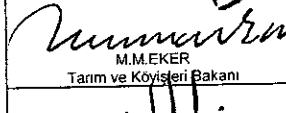
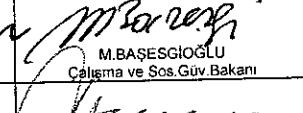
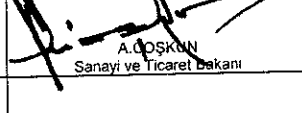
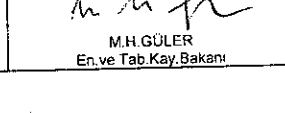
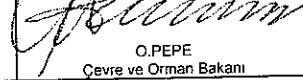
T/ 967

Madde 12- Bu Kanun yayımını takip eden ayın ilk gününde yürürlüğe girer.

Madde 13- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 A. GÜL Dışişleri Bak.ve Başb. Yrd.	 A. ŞENER Devlet Bak.ve Başb. Yrd.	 M.A. ŞAHİN Devlet Bak.ve Başb. Yrd.	 B. BATALAY Devlet Bakanı
 A. BABACAN Devlet Bakanı	 M. MAYDIN Devlet Bakanı	 N. GÖBUKÇU Devlet Bakanı	 K. TÖZMEN Devlet Bakanı
 C. ÇİÇEK Adalet Bakanı	 M.V. GÖNÜL Millî Savunma Bakanı	 A. AKSU İçişleri Bakanı	 K. UNAKITAN Maliye Bakanı
 İ. ÇELİK Millî Eğitim Bakanı	 F. N. ÖZAK Bayındırlık ve İskan Bakanı	 R. AKDOĞ Sağlık Bakanı	 B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
 M. MEKER Tarım ve Köyleri Bakanı	 M. BAŞESGİOĞLU Çalışma ve Sos. Guv. Bakanı	 A. DOĞKUN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 M. H. GÜLER En. ve Tab. Kay. Bakanı
 A. KOÇ Kültür ve Turizm Bakanı	 O. PEPE Çevre ve Orman Bakanı		

Dosya No.

101-1203